

Huisarts en Wetenschap

www.henw.org

Redactie

Dr. H.C.P.M. van Weert, hoofdredacteur
 Dr. L.E. Bröker
 Drs. J.W.L. Cals
 Dr. H.C.A.M. van Rijswijk
 Dr. H.J. Schers
 Dr. W.E.M. Spinnewijn
 Prof. Dr. Th.J.M. Verheij
 Dr. J.C. van der Wouden

Redactiesecretariaat

H. Helsloot, M.N. Oosterom,
 A. Stalenhoef, S.H. Umans
 Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
 T (030) 282 35 50 F (030) 282 35 01
 E-mail redactie@nhg.org

Basisvormgeving

Helfrich ontwerp bureau, Deventer

Nederlands Huisartsen Genootschap

Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
 Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
 T (030) 282 35 00, F (030) 282 35 01

Uitgeverij/advertentie-exploitatie

Bohn Stafleu van Loghum, onderdeel van
 Springer Uitgeverij.
 Postbus 246, 3990 GA Houten
 Hafize Guven-Onder (030) 638 39 75, h.guven@bsl.nl
 Chris Krul (030) 638 37 20, c.krul@bsl.nl
 Advertenties behoeven de goedkeuring van de
 redactiecommissie.
 Inzenden aan de uitgeverij, media.marketing@bsl.nl

Abonnementenadministratie

Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum
 Postbus 246, 3990 GA Houten
 T (030) 638 37 36, F (030) 638 39 99
 Voor informatie en bestellingen raadpleeg
 www.bsl.nl

Nieuwe abonnementen

Abonnementen kunnen op ieder gewenst moment worden aangegaan en worden stilzwijgend met telkens een jaar verlengd tot wederopzegging. Een abonnement wordt eenmaal per jaar bij vooruitfacturering voor het aankomende jaar berekend. Een studentenabonnement loopt gelijk met het studiejaar, van 1 september t/m 31 augustus, en wordt stilzwijgend met telkens 1 jaar verlengd tot wederopzegging. Een studentenabonnement heeft een maximale looptijd van 2 jaar en wordt dan automatisch omgezet in een regulier abonnement. Bij wijziging van de tenaamstelling en/of het adres verzoeken wij u de adreswijziging met de gewijzigde gegevens op te sturen naar Bohn Stafleu van Loghum. Beëindiging van het abonnement kan uitsluitend schriftelijk en dient uiterlijk 2 maanden voor afloop van het lopende abonnementsjaar te zijn ontvangen.

Abonnementenprijzen

Jaarabonnement (incl. verzend- & administratiekosten)
 particulieren: € 149,50
 studenten: € 74,75
 losse nummers: € 16,50
 Prijswijzigingen voorbehouden
 Voor buitenlandse abonnees geldt een toeslag op deze prijzen. Niet hiervoor genoemde prijzen op aanvraag of via www.bsl.nl.

Levering en diensten geschieden volgens de voorwaarden van Springer Uitgeverij, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernr. 32107635 op 1 januari 2008. De voorwaarden zijn in te zien op www.bsl.nl, of worden de koper op diens verzoek toegezonden.

ISSN 0018-7070

De redactie werkt volgens een redactiestatuut dat de onafhankelijkheid van de redactie waarborgt. De NHG-Standaarden en het NHG-nieuws vallen onder de verantwoordelijkheid van het NHG. De artikelen uit H&W zijn voor NHG-leden, abonnees van de online-editie van H&W en abonnees van de gecombineerde folio/online-editie van H&W ook toegankelijk via de vakbibliotheek van Bohn Stafleu van Loghum: www.h&w.bsl.nl.

Watermanagement

In deze H&W treft u een LTA (landelijke transmurale afspraak) aan. Dat is niet de gewoonte, maar voor de nieren maken we een uitzondering. Reden is dat aan deze LTA geen NHG-Standaard ten grondslag ligt. De LTA draagt daarom deels ook het karakter van een standaard: uitgebreide motivatie voor de gemaakte keuzes en een uitgebreid notenapparaat.

Het mooie van deze LTA is dat de huisarts nu tenminste houvast heeft bij het opsporen en behandelen van nierschade en bij het trachten om terminale nierschade te voorkomen. Indicaties voor behandeling en verwijzing zijn nauwkeurig omschreven, evenals de diagnostiek. Microalbuminurie speelt daarbij slechts een geringe rol en leidt tot controleren, nooit tot een interventie. Pas bij forse toename of bij langdurig persisterende microalbuminurie bij adequaat behandelde hypertensie of diabetes kan consultatie van een nefroloog nuttig zijn. Bevestigde proteïnurie is altijd een reden voor directe verwijzing, want dat is een indicator voor versnelde achteruitgang. Dit komt gelukkig zelden voor.

Behandeling

Deze LTA geeft anderzijds ook wel reden tot somberheid, want wat hebben we (en dan bedoel ik huisartsen en nefrologen) de patiënt nu eigenlijk helemaal te bieden? Zeker, bij diabetes mellitus en een gestoorde nierfunctie is aangetoond dat ACE-remming of angiotensine-II-blokkers het risico op terminaal nierfalen en het cardiovasculair risico verminderen. Of dat ook het geval is bij hypertensie is nog nooit overtuigend aangetoond, laat staan bij mensen die verder gezond zijn. Maar gelukkig gaan we deze doelgroep dan ook niet testen. Opsporing van (micro)albuminurie beperkt zich tot cardiovasculair risicomanagement en diabetes mellitus (en natuurlijk de gewone huisartsgeneeskundige diagnostiek bij verdenking op nierziekte).

Veel belangrijker lijkt het om geen verdere schade toe te brengen (bijvoorbeeld

door het niet voorschrijven van NSAID's) en de dosering van geneesmiddelen goed te monitoren. En daarin zit waarschijnlijk het grootste belang voor de huisarts: codeer nierfunctieverlies goed in het EMD, zodat de medicatiebewaking ook werkelijk goed kan functioneren. En nog even ter geruststelling: in de LTA staat geen woord over het nuttige effect van water. Hoewel sommige fabrikanten ons anders willen doen geloven, water heeft geen enkel nuttig effect op de nier. Een tekort daaraan wel, maar dat is een heel ander verhaal.

Antibiotica

Voorts vindt u in deze H&W een tweetal bijdragen en een commentaar over het gebruik van antibiotica. Opmerkelijk is dat wij Nederlanders altijd denken dat wij het meest spaarzame volkje zijn als het gaat om het voorschrijven van antibiotica. Deze mythe wordt ontmaskerd; we doen het gewoon gemiddeld en dus veel te vaak. Daarom is de uitkomst van het onderzoek van Cals zo interessant. Als je huisartsen leert nee te zeggen en voorlichting te geven daalt het voorschrijven van antibiotica dramatisch. Geef je ze daarbij ook nog de mogelijkheid om een CRP-bepaling in eigen beheer te doen, dan daalt het aantal voorschriften nog verder. Mogelijk ligt hier een mooie kans voor onze minister om te bezuinigen op de receptuur. Investeer in de huisartsenpraktijk! Dat is een veel sympathieker methode dan (dreigen met) allerlei financiële kortingen.

Henk van Weert

Rubrieken in dit nummer

Huisartsenzorg in cijfers	569
Import	610
Column	612
Kennistoets	613
POEM	614
PEARLS	615
Proefschrift	616
Boeken	616